

Martina VAŇKOVÁ

Gymnázium v Písku v letech 1918 - 1928

Bakalářská práce, Historický ústav, Filosofická fakulta Jihočeské university, České Budějovice 2013, 55 stran textu, 22 stran příloh (tabulky, grafy a obrazové přílohy)

Jednou z nejvýznamnějších středoškolských institucí na jihu Čech v 19. a první polovině 20. století bezpochyby bylo písecké gymnasium, jehož kořeny sahají až do sedmdesátých let 18. století. Navzdory dlouhé historii školy a jejímu významu pro rozvoj jazykově české vzdělanosti nejen v jižních Čechách, nevěnovala odborná literatura píseckému ústavu až doposud odpovídající pozornost a zpracování celkových dějin školy se tak až donedávna stalo pouze součástí oslavných výročních almanachů školy. První pokus o komplexněji pojaté odborné sepsání historie gymnasia v Písku tak představuje až diplomová práce Kristýny Pichlíkové, písecké rodačky, úspěšně obhájená na Historickém ústavu FF JU v roce 2009. Na práci K. Pichlíkové, vycházející z konceptu moderně pojímaných dějin vzdělanosti, nyní nepřímou navázala i předložená bakalářská práce další písecké rodačky a absolventky tamního gymnasia, slečny Martiny Vaňkové. Jestliže kolegyně Pichlíková zachytila vývoj školy od jejích počátků do reformy v polovině 19. století, práce posluchačky Vaňkové sleduje historii píseckého ústavu v letech 1918 - 1928. Výběr těchto mezníků není náhodný, v prvním případě se jedná o změny, které do života gymnasia přinesl vznik samostatné Československé republiky v roce 1918, a ve druhém případě o významnou událost v životě školy, jíž se staly oslavy 150. výročí jejího založení v roce 1928.

Heuristickou základnou předložené práce se stal pramenně bohatý a rozsáhlý fond píseckého gymnasia uložený ve Státním okresním archivu v Písku, z nějž autorka využila především kroniku školy, hlavní katalogy i osobní výkazy pedagogů. Cenné poznatky M. Vaňková získala též ze školních almanachů a výročních zpráv. Na základě pečlivého vyhodnocení a zpracování zvolených pramenů i studia domácí odborné literatury věnované problematice středního školství v českých zemích, resp. v Československu v 19. století a v první polovině 20. století, předložila Martina Vaňková vcelku zdařilé komplexní zpracování uvedeného decennia existence píseckého gymnasia.

Svou práci si autorka rozvrhla (vedle nezbytného úvodu a závěru) do čtyř kapitol (dále členěných na několik - někdy ovšem příliš krátkých - podkapitol). Úvod práce přináší promyšlené vymezení tématu, základní charakteristiku použitých pramenů i literatury a stanovení

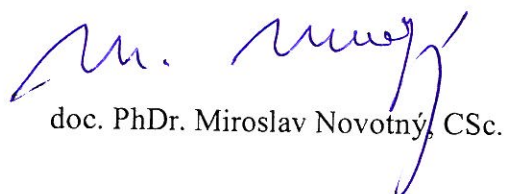
cílů práce. Následující první dvě kapitoly přinášejí vcelku zdařilou kompilaci pojednávající o proměnách středního školství v českých zemích a zejména v Písku v první polovině 20. století. Třetí kapitola práce slečny Vaňkové, vycházející již především z prostudovaných pramenů, přibližuje vývoj píseckého gymnasia i hostitelského města v první polovině 20. století; velkou pozornost zde autorka věnuje zejména průběhu oslav 150. výročí založení ústavu.

Na tento výklad plynule navazuje poslední kapitola kvalifikační práce kolegyně Vaňkové, která je již plně založena na důkladném prostudování výše zmíněných pramenů. V této kapitole autorka podrobně analyzuje strukturu píseckých studentů i učitelů v uvedeném desetiletí: uvádí zde nejen celkové počty studentů ve třídách a ročnících, ale též i základní poznatky o jejich teritoriálním a sociálním původu, náboženství, studijním prospěchu i délce studia. Všimá si rovněž problematiky ubytování přespolních studentů ve městě, placení školného, či vyplácení podpor a stipendií. Jen stručně se zmiňuje též o některých aspektech školní každodennosti a možnostech trávení volného času studentů. Vzhledem k použitým pramenům jsou poznatky zjištěné o jednotlivých profesorech píseckého gymnasia rovněž skromnější - podávají nám pouze celkový přehled o jejich počtu, délce jejich působení a zařazení na škole a o jimi vyučovaných předmětech.

Všechny zjištěné poznatky a údaje autorka přehledně zpřístupnila rovněž v podobě pečlivě zpracovaných analytických tabulek, které tvoří faktograficky velmi hodnotnou součást předloženého spisu. Je škoda, že se autorka nepokusila zjištěné poznatky hlouběji interpretovat a že je též nezpracovala do podoby původně plánované kompletní databáze píseckých gymnasistů z let 1918 - 1928. I přesto představuje předložené bakalářské pojednání velmi solidní základ pro další práci na tématu, jemuž se chce autorka i nadále věnovat.

Bakalářský spis Martiny Vaňkové je zpracován na odpovídající úrovni po jazykové i formální stránce, a rovněž z hlediska historického řemesla jsem neshledal žádné zásadnější prohřešky (snad jen vyjma zařazení *Píseckých listů* mezi vydané prameny). A tak mohu závěrem svého posudku konstatovat, že předložený text kolegyně Vaňkové splňuje požadavky kladené na tento typ kvalifikační práce, a proto jej doporučuji k obhajobě a navrhuji jeho hodnocení stupněm (ještě) **v ý b o r n ý**.

V Českých Budějovicích 6. 8. 2013

doc. PhDr. Miroslav Novotný, CSc.